

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สุชาดา กลิ่นศรีสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

FACTORS RELATED TO DEPRESSION AMONG AGRICULTURAL WORKERS IN PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

สุชาดา กลิ่นศรีสุข 5236305 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อรรวรรณ แก้วบุญชู, Ph.D. (MEDICAL SCIENCE),
กิติพงษ์ หาญเจริญ, รน., Ph.D. (BIOLOGICAL SCIENCE), สุริยาพันธุ์ มุ่งการดี, Ph.D.
(NEUROSCIENCE)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจิตสังคมและปัจจัยชีวเคมีกับการเกิดภาวะซึมเศร้า กลุ่มตัวอย่างคือเกษตรกรปลูกผักและผลไม้ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 340 คน เป็นเพศชาย 109 คน เพศหญิง 231 คน เก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์ ประเมินภาวะซึมเศร้าด้วย แบบวัดภาวะซึมเศร้า CES-D และประเมินปัจจัยจิตสังคมด้วยแบบประเมินสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 30 กันยายน 2555 วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square) และการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิงมีภาวะซึมเศร้า ร้อยละ 25.5 ซึ่งพบมากกว่าเพศชายที่มีภาวะซึมเศร้าเพียงร้อยละ 16.5 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะซึมเศร้าของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความขัดแย้งกับบุคคลสำคัญในชีวิต (OR=3.1, 95%CI=1.47-6.61) และความบกพร่องทางสัมพันธภาพ (OR=5.9, 95%CI=2.36-14.68) ในเพศหญิง และ ประวัติการแพ้พิษสารกำจัดศัตรูพืช (OR=4.2, 95%CI=1.23-14.71) ในเพศชาย ผลการศึกษานำไปสู่ข้อเสนอแนะที่ว่า การป้องกันการเกิดภาวะซึมเศร้าในกลุ่มเกษตรกร พยาบาลสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้การดูแลช่วยเหลือ ทั้งปัจจัยด้านจิตสังคม วิธีชีวิตสุขภาพและการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

คำสำคัญ: ภาวะซึมเศร้า / เกษตรกร / สารกำจัดศัตรูพืช

FACTORS RELATED TO DEPRESSION AMONG AGRICULTURAL WORKERS
IN PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

SUCHADA KLINSRISUK 5236305 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ORAWAN KAEWBOONCHOO, Ph.D.
(MEDICAL SCIENCE), KITIPHONG HARNCHAROEN, Ph.D. (BIOLOGICAL
SCIENCE), SURIYAPAN MUNGARNDEE, Ph.D. (NEUROSCIENCE)

ABSTRACT

The purpose of the study was to explore depressive symptoms that have been associated with personal factors / psychosocial factors, and biochemical factors among farmers in cross-sectional studies. Data for this study came from 109 male and 231 female farmers growing vegetables and fruit in Prachuap Khiri Khan, Thailand. The data was collected by interviews, and depressive symptoms were assessed using the Center for Epidemiologic Studies-Depression (CES-D) scale and Thai Interpersonal Questionnaire from August 1 to 30 September, B.E. 2555. The data was analyzed by Chi-square and Logistic regression analysis. The findings of the study revealed that the prevalence of depression in males and females were 16.50% and 25.50%, respectively. Logistic regression analysis indicated two variables that were significantly associated with depression in females: having interpersonal role disputes (OR=3.1, 95%CI=1.47-6.61) and interpersonal deficits (OR=5.9, 95%CI=2.36-14.68); in males only having a history of pesticide poisoning (OR=4.2, 95%CI=1.23-14.71), was significantly associated with depression. The results suggest that to prevent depression among farm workers, the occupational health intervention should place emphasize on psychosocial factors and pesticide poisoning.

KEY WORDS: DEPRESSION / AGRICULTURE / PESTICIDE

168 pages